SAYI: 27
25 HAZİRAN 1975
Fiyatı: 100 kr.
ÇARŞAMBA GÜNLERİ ÇIKAR
Adres : P.K. 68
ZONGULDAK

İŞÇİ DAVASI

«İşçilerim kendileri, aydınlar için yazılmış olan her şeyi okumak ve daha çok okumak istemektedirler. İşçilere fabrika şartları hakkında bir kaç söz söylemenin, herkesçe bilinen şeyleri tekrarlayıp durmanın yeterli olduğuna inananlar sadece bir kaç zavallı aydındır.»

HAFTALIK EKONOMİ VE POLİTİKA GAZETESİ

İşçilerin direnişi karşısında telaşa kapılan işverenlerden bir grup

izmir direnişi tartışılıyor

Türk-İş'in 16 Haziran 1975 günü İzmir'de uyguladığı 10 saatlik «uyarı grevi» geniş yankılara yol açtı. Grevi işveren örgütleri büyük tepkiyle karşıladı. İktidarda bulunan sermaye partileri grev sonrasında susmayı tercih ettiler. Sadece, grev öncesinde Başbakan Demirel ve Çalışma Bakanı Paksu'nun ağzından genel grevin kanunsuz olduğunu söylemiş olmakla yetindiler. Buna karşılık, ana muhalefet partisi CHP'den bu konuda ne olumlu, ne olumsuz bir ses çıkmadı. Muhalefetin diğer partisi DP ise, direnişi zorla bastırmadığı için hükümeti zayıflıkla suçladı. CHP'nin solunda yer alarak sosyalist partiler işçilerin direnişini genel hatlarıyla olumlu buldular.

Grevden sonra, işçiler hakkında İzmir Savcılığı tarafından soruşturma açıldı. Direnişe katılan işçilerin 1 yıldan 8 yıla kadar hapsi isteneceği açıklandı. Özellikle Türkiye Elektrik Kurumuna (TEK) bağlı elektrik fabrikası, elektrik şebekesi ve trafo merkezi ile İzmir Belediyesine bağlı ESHOT'un su, elektrik, havagazı bölümlerinde çalışan işçiler üzerinde duruldu. Bu arada, direnişe katılan işçilerin iki günlük ücretlerinin de kesileceği bildirildi.

İŞVERENLER TELAŞLI..

Gerek direniş öncesinde ve gerek direniş sonrasında işverenlerin çok telaşlandıkları göze çarptı. İşverenler direniş öncesinde bir yandan Türk-İş yöneticilerini suçlarken, öte yandan direnişin bastırılması için devlet görevlilerini harekete geçmeye çağırmıştı. İşverenlerin bu istekleri hükümet ve devlet yetkilileri tarafından yerine getirilmedi. İzmir Direnişi olaysız olarak sona erdi. İşverenlerin direniş sonrasında daha da hiddetlendikleri görüldü. Ve Türkiye'de ilk defa işverenler bir gösteri yürüyüşü yaptılar. Bugüne kadar hep haksızlığa uğrayan işçiler, küçük üreticiler, küçük memurlar gibi geniş kitleler yürümüştü. Bu sefer İzmirli bir avuç sanayici sessiz yürüyüş yaptı. Ama yürüyenler ne asker, ne polis, ne cop, ne de tankla karşılanmadılar.

SONUÇ OLARAK...

İşverenlerin bütün bu telaşlı davranışlarının nedeni bu direniş yüzünden uğradıkları maddi kayıptan çok geleceklerinden duydukları endişedir. İşverenler, herkesin kendi hak ve çıkarlarını korumak üzere eyleme geçmeye baş[illegible] halinde kendi sonlarının yaklaşacağına inanmaktadırlar. İşte bu korkuları yüzünden, Türk-İş yöneticileri gibi yozlaşmış sendikacılar tarafından uygulanan bir uyarı grevine bile karşı çıkmaktadırlar.

Aslında İzmir Direnişi'nin yanlış ve eksik yanları çoktur. Bir kere, mevcut sendikalar henüz politik bir grev yönetebilecek çaptan yoksundur. Bugüne kadar kendilerini bu hususta hazırlamamışlardır. Bu genel eksiği bir yana bırakıp Türk-İş yöneticilerinin hangi niyetle olursa olsun bu direniş için ne yapmaları gerektiğini düşünelim. Türk-İş yöneticileri direniş öncesinde hiçbir ciddi hazırlık yapmamışlar. Sadece Halil Tunç'un sözleriyle işi idare etmişlerdir. Bunun yanında Türk-İş yöneticileri direnişi desteklemeleri için DİSK'e bağlı sendikalar ile bağımsız sendikalara çağrı yapmamışlardır. Oysa işçi sınıfının genel çıkarları söz konusu olunca bütün işçi sendikaları işverenlere karşı ortak direniş yapabilmeliydi. Aynı şekilde, DİSK yöneticileri de İzmir Direnişi konusunda tutarlı davranamamıştır. DİSK yöneticileri direnişi desteklememek için bir takım gerekçeler ileri sürme yoluna gitmiştir. DİSK yöneticilerinin işçi sınıfının grev hakkının genişletilmesinin söz konusu olduğu böyle bir durumda sendikalar arası rekabetin üstüne çıkması beklenirdi. Nitekim her iki büyük sendikanın bu yanlış tutumları yüzünden İzmir Direnişine yer yer bazı işçilerin katılmadığı görülmüştür.

Sonuç olarak, bütün yanlış ve eksiklerine rağmen, İzmir Direnişi işçi sınıfının toplum hayatındaki yerini göstermesi bakımından yararlı olmuştur.

AMBARGO OYUNU DEVAM EDİYOR

Geçen yıl Türkiye'nin Kıbrıs'a yaptığı çıkarmalardan bu yana, Türkiye ile Amerika Birleşik Devletleri arasındaki ilişkiler yoğun şekilde tartışıldı. ABD'nin Türkiye'ye «yardım» adıyla yolladığı para ve malzemeyi kesmesi ve Türkiye'ye silah satmamak üzere ambargo uygulamaya başlaması konusunda çeşitli yorumlar yapıldı.

Sermaye partileri her zaman olduğu gibi bu konuda da gerçekleri halka anlatmak yerine dikkatleri başka taraflara çekmeye uğraşıyor. Çoktandır Kıbrıs sorunu bir dış politika konusu olmaktan çıkmış, sermaye partilerinin itibar kazanmak için paylaşmaya çalıştıkları bir alan olmuştur. Esasen sermaye partilerinin iç politikada işçi sınıfına ve halka yapacakları hizmetlerden bahsedecek halleri kalmamıştır. Bu nedenle Kıbrıs sorunu açık artırmaya çıkarılmışçasına halkın milliyetçi ve şoven duygularını körüklemek için kullanılmaktadır.

ALDATMACA ÇABALARI SÖKMEYECEKTİR

Son bir yıllık olayların gelişimine yakından bakılınca ortada bir oyun olduğu görülmektedir. Şöyle ki :

● Önce, ABD'nin Türkiye'ye kızarak tavır değiştirmesi için önemli bir neden yoktur. İleri sürüldüğü gibi, Türkiye'nin Kıbrs'a yaptığı çıkarmalar ABD'nin Orta-Doğu'daki hesaplarını bozmamıştır. Çıkarmalar sonrasında ABD'nin bu bölgedeki politik ve ekonomik çıkarları zedelenmemiştir. Tersine, son bir senedir ABD bölgede bazı avantajlar bile sağlamıştır. Olayların, daha çok, ABD nin öncülüğünü yaptığı kapitalist sistem lehine geliştiği söylenebilir.

● Bir an için Türkiye ile ABD'nin gerçekten arasının açıldığını farzedelim. Kapitalist sistem içinde kaldığı sürece, Türkiye'nin ABD ye karşı alacağı tedbirlerin bir değeri olamaz. Çünkü, Türkiye'de kapitalist sistemin yaşaması için başta ABD sermayesi olmak üzere uluslararası sermayenin desteğine ihtiyaç vardır. Birbiriyle içiçe geçmiş olan yerli ve yabancı sermayenin çıkarları ortaktır. Bu durumda üsler kalksa veya kalkmasa stratejik açıdan hiç bir şey farketmez. Bu sıralar sık sık «milli savaş sanayisi» kurulmasının gerekli olduğundan söz ediliyor. Bu da tutarsızdır. Türkiye yabancı sermayeye haraç ödemeksizin hiç bir savaş aracını tek başına imal edemez. İmal etmek bir yana, geçenlerde sözde ABD'ye nispet olsun diye İtalya'dan uçaklar alınmıştır. Sonradan bu uçakların ABD'nin izniyle İtalya'da yapıldığı anlaşılmıştır. Kısacası, kapitalist sistemden çıkmadığı sürece, Türkiye nereye adım atsa, ister kendi yapmaya kalksın, ister [illegible]n almaya kalksın, mutlaka başta ABD tekelleri olmak üzere uluslararası sermayeye destek olmaktan kurtulamaz.

● Olayın gerçek yönünü anlayabilmek için dünyadaki değişimlere dikkat etmek gerekir. Bugünkü dünya otuz yıl öncesindeki savaş sonu dünyası değildir. Savaştan kapitalist sistemin en güçlüsü olarak çıkan ABD sosyalist sistemin gelişimini önlemek için «SOĞUK SAVAŞ» politikası uygulamaya başlamıştı. Ve Nato'nun, Amerikan yardımlarının, Amerikan üslerinin bu dünya po-

DEMIREL - Ambargo oyununun yeni aktörü

litikası içinde bir anlamları vardı. Bugünse iki büyük sistem arasında, sosyalist sistem ile kapitalist sistem arasında «DETANT (YUMUŞAMA)» politikası uygulanmaktadır. Bu yüzden ABD eski ilişkilerini yenilemek istemektedir.

NE YAPILMAK İSTENİYOR?

Artık ABD, NATO'nun ve üslerin yükünü eskisi kadar çekmek istememektedir. ABD, NATO üyesi ülkelerin savunma harcamalarını artırmalarını istemektedir. Diğer taraftan da ABD üslerin sayısını ve üslerdeki askerlerini azaltmak yolunu tutmuştur. ABD Akdeniz ile Hint Okyanusu üzerindeki bazı adalardaki üslerine önem vermektedir.

ABD kapitalist sistem içindeki ülkelerin yerli savaş sanayilerini ağırlık vermelerine de karşı değildir. ABD bu şekilde kendi ülkesinde en fazla geliştirmiş bulunduğu savaş teknolojisine de yeni imkânlar açacağını hesaplamaktadır.

İşte Türkiye'deki sermaye partilerinin «Üsleri kaldıralım» ve «Kendi savaş sanayimizi kuralım» şeklindeki afra-tafralarının altında bu gerçekler yatmaktadır. Bütün saptırma çabalarına rağmen, kapitalist sistem içindeki ülkelerde büyük patron durumundaki ABD'ye danışmadan kolay kolay işler çevrilemiyeceği açıkça görülmektedir.

Emekli aylıkları bahanesiyle Sigorta pirimleri arttırıldı

Geçen hafta hem çalışmakta olan, hem de emekli olan işçileri ilgilendiren bir tasarı kanunlaştı. Bu kanuna göre emekli aylıklarına zam yapıldı. En düşük emekli aylığı 1200 liralık asgari ücret seviyesine çıkarıldı. Bu arada Sosyal Sigortalar Kurumu tarafından kesilen sigorta pirimlerinin nispeti de yükseltildi. Böylece emekli işçilere yapılan zamlar işverenler tarafından karşılanacağı yerde yine çalışan işçilerin sırtından çıkarılmış oldu. Aslında sigorta pirimlerinin artırılmasına gerek yoktu. Emeklilere yapılan zamların tutarı 2 milyar lira olarak hesaplanmış. İşverenlerin kuruma olan borçları ise 3 milyar lira tutuyor. Bu borçları tahsil etmek yeter de artardı bile.

BU SAYIDA

FAŞİZM NEDİR

FAŞİZM BASKI REJİMİDİR.

BURJUVA DEMOKRASİSİ, sermaye sınıfının bir siyasi rejimidir. Bu siyasi rejimde iktidar burjuvazinin egemenliğindedir. İşçi sınıfının sermayeye karşı ekonomik ve politik mücadelesi burjuvazi tarafından baskı altında tutulmak istenir.

FAŞİZM de burjuvazinin bir siyasi rejimidir. Ancak, Burjuva demokrasisi ile faşizm arasında önemli farklar vardır. Bu farklar şunlardır :

EKONOMİK YAPIDA

BURJUVA DEMOKRASİSİNDE, işçi sınıfı sendika kurma hakkını elde etmiştir. Sendikaları yoluyla sermaye sahiplerine karşı ekonomik mücadele verir. Grev hakkını kullanır.

FAŞİZMDE, işçi sendikaları kapatılır. İşçiler, faşist devletin denetiminde kurulan tek bir sendikada toplanır. Ancak bu sendikaların toplu sözleşme ve grev hakkı yoktur. Bu sendikalar işveren sendikaları ile birlikte işçilerin «daha fazla» çalışmasına nezaret eder. İşçi ücretleri faşist devlet tarafından tayin edilir.

BURJUVA DEMOKRASİSİNDE, ekonomik hayatta en azından şekli ve hukuki özgürlük vardır. İsteyen istediği sahaya yatırım yapabilir. Tabii ki rekabet içinde büyük işletmeler küçük sermayeyi yutar.

FAŞİZMDE, bu şekli ve hukuki ekonomik özgürlük de yoktur. Faşist devlet büyük sermayeyi paraca destekler. Belirli büyük sermayeye sahip olmayan işletmeler kapatılır. Yeni küçük işletmelerin açılmasına izin verilmez. Sanayide, ticarette, tarımda ve bankacılıkta tekeleşme devlet politikası haline gelir.

SİYASAL ALANDA

BURJUVA DEMOKRASİSİNDE, parlamenter bir yapı vardır. Burjuvazinin çeşitli tabakaları kendi siyasal partisiyle iktidar olur. İktidar, hukuki olarak serbest seçime dayanır. Genel oy hakkı vardır. İşçi sınıfı kendi siyasal partisini kurup seçimlere de katılabilir. Tabii ki bu hakkı burjuvaziden koparması, kendi gücüne bağlıdır.

FAŞİZMDE, işçi sınıfı partisi şöyle dursun, diğer burjuva partileri bile kapatılır. Tek faşist parti yönetimi kurulur. Parlamento, serbest seçim genel oy hakkı kaldırılır. Faşist partinin iktidarı hiç bir rakip parti tarafından denetlenemez. Dış politikada faşizm, saldırgan ve emperyalist bir tavır takınır. Silah tekellerinin, büyük sermayenin daha fazla kâr etmesi, dış sömürü alanı elde etmesi için saldırı savaşları çıkarır.

SOSYAL VE KÜLTÜREL ALANDA

BURJUVA DEMOKRASİSİNDE, sınırlı da olsa bir düşünce ve fikir özgürlüğü vardır.

FAŞİZMDE, faşist düşünce ve fikir dışında özgürlük yoktur. Sanat, kültür ve hatta din alanında resmi düşünce olan faşist fikirler hakimdir. Faşist lider Tanrı seviyesinde tutulur. Din kuruluşlarında faşist liderin düşünceleri din kuralları olarak anlattırılır. Toplumun bütün alanlarında faşist kültür yerleştirilmeye çalışılır.

HER BASKI REJİMİ FAŞİZM DEĞİLDİR.

Bugün bilerek ya da bilmeyerek bazı kavramlarda karışıklık yaratılmaktadır. Üzerine en çok söz edilen ve karıştırılan kavramlardan biri de **FAŞİZM**'dir.

Faşizm bugün birçokları tarafından sadece bir «baskı», «askeri darbe», vs... gibi düşünülmektedir. Oysa faşizmi diğer burjuva siyasi rejimlerinden ayıran **TEK** özellik **BASKI** değildir.

Sınıflı toplumlarda siyasi iktidarı elde eden sınıf, diğer sınıflar üzerinde kendi baskısını kurar. Esasen iktidarı elde etmesinin anlamı budur.

Kapitalist toplum'da sınıflı bir toplumdur. Bu toplumun egemen sınıfı sermaye sahipleri (burjuvazi)dir. Ekonomiye egemen olan burjuvazi, siyasi iktidarı da elinde tutar. Böylece işçi sınıfının sömürüye karşı tepkilerini daima baskı altında tutar. Şu ya da bu burjuva partisinin diğerinden iktidarı devralması, işçi sınıfının sermaye tarafından sömürülmesine ve baskı altında tutulmasına son vermez. İşçi sınıfı üzerindeki sermayenin sömürü ve baskısı ancak kapitalizme son vermekle mümkündür.

Ancak, burjuva demokrasisindeki şekli özgürlükler, seçimler, parlamento yoluyla kanun yapmalar, bu baskıyı gizler.

Kapitalizmin çeşitli dönemlerinde işçi sınıfı üzerindeki baskının şiddeti, dozu, sınırı değişebilir. Hatta burjuvazi askeri darbeler yoluyla kitleleri baskı altına da alabilir. Ancak, her askeri darbe faşizm olarak nitelenemez.

Nitekim günümüzde Uganda'da askeri yönetim vardır. Sudan'da askeri yönetim vardır. Arjantin'de, ve daha bir çok ülkede askeri yönetimler vardır. Bunlar, kapitalist gelişme için yürütülen askeri rejimlerden öte birşey değildir.

Bununla birlikte, geçmişte, bazı avrupa ülkelerinde, faşizm, askeri darbeler yoluyla da gelmiştir. Ancak bu darbeleri günümüzde verdiğimiz örneklerinden ayıran taraflar vardır. Kapitalizmin genel buhranında ortaya çıkmışlardır. Ortaya çıkış nedenleri işçi sınıfının iktidarı almasını engellemektir. Emekle sermaye arasındaki çelişkiyi sermaye lehine çözümlemektir. Bu yönetimler, sadece genel olarak burjuvazinin değil, BÜYÜK BURJUVAZİNİN çıkarlarını kollamak için kurulur.

Aynı şekilde, bugün Almanya'da, Amerika'da, Fransa'da vs.. birçok kapitalist ülkede burjuva demokrasisi vardır. Ama bu ülkelerde işçi sınıfı üzerindeki baskı, küçük sermaye üzerindeki yok edici tavır, faşizmi aratmayacak kadar yoğundur. Ama bu ülkelerdeki rejimde **FAŞİST** denemez. Her baskıya papağan gibi «Faşizm» deyip geçilemez. Aksi halde işçi sınıfının sermayeye karşı mücadelesinde önemli yanlışlıklara düşülür. Çünkü **BASKILARA** karşı mücadele başka şeydir, **FAŞİZME** karşı mücadele çok daha başka şeydir.

Faşist devlet neler yaptı

■ **FAŞİST DEVLET, İŞÇİ SINIFINI, EMEKÇİLERİ BÜYÜK SERMAYENİN KÖLESİ HALİNE GETİRDİ**

Almanya'da Hitler, 24 Ekim 1934 yılında «İş Anayasası» denen bir kanun çıkardı. Bu kanuna göre bütün sendikalar kapatıldı. «İş Cephesi» adı altında bir örgüt kuruldu. Bu örgütün kuruluş amacı, «Teker teker her bireyin son derece fazla çalışmasının sağlanması» idi. Örgütün yöneticileri Nazi Partisi tarafından atandı. Gündelikler bu örgüt tarafından tespit edildi.

Aynı şekilde, 20 Ocak 1934 te çıkarılan bir başka kanuna göre, «İşverenler memur ve işçiler üzerinde kesin karar verme hakkına sahip» oldu. «Memur ve işçiler, işverene tam itaat etmek zorunda» tutuldu. Çıkarılan «İş ve İşçi Bulma Kurumu Kanunu»na göre, iş bulma kurumunun onayı alınmadan kimse bir işe giremezdi. Bu kurumun başında ise Nazi yöneticiler vardı. Rejime karşı olanlara onay verilmedi. Bu kanuna göre fabrika işçilerinin işyeri değiştirmeleri yasaklandı.

■ **FAŞİST DEVLET BÜTÜN DESTEĞİNİ BÜYÜK SERMAYENİN GELİŞMESİ İÇİN KULLANDI**

Tekeller devlet eliyle paraca desteklendi, kalkındırıldı. Küçük işletmeler yasaklandı, tekelleşme, büyük işletmeler teşvik edildi. Almanya'da 1937 yılında çıkarılan bir kanuna göre, o zamanın parasıyla 40 bin dolardan az sermayeli işletmeler kapatıldı. En az 200 bin dolar sermayesi olmayan şirketlere kuruluş izni verilmedi. Aynı şekilde İtalya'da bir iş kolunda yatırım yapabilmek için o iş kolundaki işletmelerin yüzde 70 inin onayının alınması şart koşuldu.

■ **FAŞİST DEVLET BÜYÜK TOPRAK SAHİPLERİNİ DAHA DA ZENGİNLEŞTİRDİ, KÜÇÜK ÇİFTÇİLERE VAADETTİĞİ TOPRAK REFORMUNU YAPMADI. TAM TERSİNE ONLARI BÜYÜK ÇİFTÇİLERİN KÖLESİ YAPTI**

Hitler, çıkardığı «Veraset Kanunu» ile büyük çiftlikleri korudu. Tarım işçilerinin şehirlerde çalışması yasaklandı. Tarım işçilerinin ücretleri sabit tutuldu. Tarım ürünlerinin fiyatları çiftlik sahiplerinin isteği üzerine tespit edildi.

■ **FAŞİST DEVLET «HALK YATIRIMLARI» YUTTURMACASIYLE İŞÇİLERİ DOLANDIRDI**

Almanya'da «Herkese bir araba» verileceği vaadiyle işçilerden kesilen paralarla Wolkswagen fabrikası kuruldu. Ama işçiler bütün faşist rejim boyunca araba sahibi olamadı.

■ **FAŞİST DEVLET EKONOMİYİ SAVAŞ-A DAYADI, SALDIRI SAVAŞLARINA YOL AÇTI**

Faşizm, dış sömürüden ganimetini alamayan tekellere sömürü pazarları açmak için hammadde kaynakları zengin ülkelere saldırıları amaçladı. Bu nedenle ekonomisini tamamen savaşa dayadı. Dev silah fabrikaları kurdu. Yeteri kadar güçlenince hammadde kaynaklarını ele geçirmek için başka ülkelere saldırdı. Bunu yaparken de saldırdığı ülkeye «Barış ve huzur getirdiğini» iddia etti.

İstilâ ve fetihlerini genişleten faşizm, endüstri patronlarının kârları uğruna milyonlarca insanın, milyorlar değerindeki maddi servetlerin mahvına yol açtı.

Faşizm, «İşçi sınıfının en yararlı çocuklarını, devrimci köylüleri, insanlığı kusursuz geleceğe kavuşturmak için çalışanları, Nazi Gestaposunun mahzenlerinde, Bulgaristan ve Finlandiya Emniyet Müdürlüklerinde, Belgrat'ta, Romanya'da, İtalya adalarında ve Japonya'da nefret uyandırıcı bir zulüm ve şiddet hareketine uğrattı.»

FAŞİZM, İNSANLIĞIN BAŞINA BELÂ KESİLDİ!

HANGİ ŞARTLARDA DOĞDU

Burjuva demokrasisi, üretim güçlerini, kapitalizmi geliştirdiği için burjuvazi buna sahip çıkmıştır. Aynı şekilde bunun sürdürülmesi de devamlı ekonomik ilerlemeye bağlıdır. Çünkü burjuvazi, üretim güçleri gelişirken işçi sınıfının ekonomik ve sosyal isteklerine cevap verebilir. Böylece işçi sınıfının kendisine karşı mücadelesini yumuşatır. Ancak kapitalizm, sömürüye ve «kâr» için üretime dayandığından giderek üretim güçlerinin gelişmesini engeller. Bu durum kapitalizmin ekonomik ve sosyal buhrana düşmesine yol açar.

Emperyalist dönemde kapitalizmin buhranları bütün kapitalist ülkelere yayılır. Genel buhran olur.

Birinci ve ikinci dünya savaşları arasındaki dönemde böyle genel buhran oldu. Buhran, işçi sınıfının sermayeye karşı mücadelesini hızlandırdı. Dış sömürü alanlarına sahip olan emperyalist ülkeler işçi sınıfına bazı ufak tavizler vererek mücadeleyi yumuşattı. Buna karşılık dış sömürü alanı olmayan, ya da çok sınırlı olan kapitalist ülkelerde aynı durum olmadı. Bu ülkelerde burjuvazi işçi sınıfının isteklerine cevap veremedi. Bu ülkelerde kapitalizm iç pazarını bile geç oluşturmuştu. Bu nedenle zayıftı. Buhran sırasında işçi sınıfına taviz vermek şöyle dursun, devlet desteğinin tamamının sermayedarlar için kullanılması isteniyordu. Kapitalistler bizzat kendileri çok zayıf duruma düştüler.

Buna karşılık işçi sınıfı ekonomik ve siyasi mücadelesini hızlandırdı. Aynı şekilde çeşitli sermaye grupları arasında da mücadele kızıştı.

Bu ülkelerde, orta ve küçük sermayedarların, küçük çiftçilerin durumu da çok kötüleşti. Esasen bunlar, kapitalizmin tekeleşmesi karşısında iflasa gidiyordu. Ekonomik buhran bu işletmelerin iflasını hızlandırdı.

Tekelleşme ve buhran, bu orta tabakaları bir yandan büyük sermayeye, bir yandan işçi sınıfına karşı kinlendirdi. Çünkü işçi sınıfı, herşeye rağmen ayakta kalabiliyordu. Üstelik adım adım iktidara da yaklaşıyordu. Bu durum, bu tabakaları daha da etkiledi. Onlr, ellerindeki küçük mülklerin yok oluşunun sebebini işçi sınıfına yüklüyordu. Bu nedenle bu tabakaların mücadelesi daha çok işçi sınıfın hedef alıyordu.

Aynı şekilde, ekonomik yıkıntı, işsizliği, serseriliği ve ahlâki çöküntüyü artırmıştı. Topluma tam bir kargaşa ve düzensizlik gelmişti. Ekonomik olarak güçsüzleşen burjuvazi, politikada da kitleleri peşinden çekemiyordu. Kitlelerin klâsik sermaye partilerine güvenleri kalmamıştı. Ekonomideki istikrarsızlık, politik istikrarsızlığa dönüştü. Seçimler sık sık yenilendi. İşçi sınıfı partileri her seferinde oylarına artırdı. İktidara daha çok yaklaştı.

Kısaca burjuvazi parlamenter demokrasi içine kitleleri yönetemez hale geldi. İşçi sınıfı ise iktidarı alacak hareketi bir türlü yapamıyordu.

İşte faşizm, böyle bir ekonomik ve sosyal ortamın ürünü olarak ortaya çıktı.

NELERİ KULLANARAK İKTİDAR OLDU

● **FAŞİZM,** kapitlizmin buhranının ortaya çıkardığı bütün ekonomik, sosyal ve moral çöküntüyü ustaca kullandı. Ortaya atılarak, kitlelerin en acil ve giderilmesi zorunlu ihtiyaçlarını istismar etti.

● **FAŞİZM,** tekelleşme ve ekonomik buhran karşısında yokluğa, işsizliğe ve düzen dışına itilen orta tabakaların, kin ve nefretini ustaca demagojilerle işçi sınıfına çevirdi. Onların küçük «mülkiyet» duygularını şahlandırdı. «Komünizm» tehdidini savurarak kendini bir «kurtarıcı» olarak gösterdi.

● **FAŞİZM,** toprakta tekelleşme karşısında yoksullaşan köylülere yeni topraklar vaadiyle yaklaştı. Onların ilkel toprak tutkusunu kendi fetihçi emelleri için ustaca kullandı.

● **FAŞİZM,** emperyalizm adına hareket etmesine rağmen bir zamanlar, kapitalizmin gelişme çağlarında, ticaret sermayedarlarının «miliyetçilik» bayrağına el attı. «Ulusal savunma» maskesi altında savaştan yenik çıkmış olmanın yarattığı ulusal onur kırıklığına hitab etti. Böylece kitleleri kendi emperyalist ve ırkçı politikası etrafına çekti.

● **FAŞİZM,** işçi sınıfının, geniş kitlelerin, tekellere ve sömürüye karşı nefretini ustaca istismar etti. «Genel rafah bireyin refahından üstündür.», «Sömürüye son verilecek.», «Yabancı sermayeyi kovacağız» sloganlarıy'a ortaya atıldı.

● **FAŞİZM,** iktidara gelmek için işçi sınıfının devrimci geleneğini bile iki yüzlüce kullandı. Kendisini «sosyalist», hareketini «devrim» olarak tanıtmaktan çekinmedi.

● **FAŞİZM,** kitlelerin burjuva demokrasisinde uğradıkları hayal kırıklığını riyakârca istismar etti. «Rüşvete, irtikapa, dolandırıcılığa, aracılığa, istifçiliğe ölüm cezası verileceğini» söyleyerek kitlelere yaklaştı. İktidara geldiğinde ise en büyük dolandırıcılığı ve haydutluğu kendisi yaptı.

● **FAŞİZM,** buhranın yarattığı kargaşalığı ve hızlanan sınıf mücadelesini kavrayamayan orta tabakaları, tekeler yararına kullanacağı «Güçlü devlet» fikri etrafına usta demagojilerle çekti. Onlara bozulan «huzuru», «düzen»i geri getireceğini vaadetti.

● **FAŞİZM,** hayasızlığı ve yalanlarıyla burjuva gericiliğinin diğer bütün çeşitlerini geride bıraktı. Her ülkenin ulusal özelliklerine, hatta aynı ülkenin çeşitli yörelerindeki insanlarının ve çeşitli sosyal tabakalarının özelliklerine uygun demagojilerle kitlelerin desteğini çekti.

NASIL MÜCADELE EDİLİR

DİMİTROV (1882-1949) :

- **Faşizme karşı verilen mücadelenin teorisyen ve pratikçisi,**
- **Bulgar Komünist Partisi'nin, Bulgar halkının, Uluslararası devrimci hareketin önderi,**
- **Leipzig duruşmasının unutulmaz kahramanı ve**
- **Sosyalist Bulgaristan'ın kurucusudur.**

Faşizme karşı mücadelenin en büyük önderi, Bulgaristan işçi sınıfının önderi Dimitrov'dur. Dimitrov, dünyanın ve ülkesinin şartlarını doğru değerlendirmiş, ... partisine ve işçi sınıfını yol göstermiştir. Onun önderliğindeki Bulgaristan işçi sınıfı, kendi bağımsız siyasi partisinin öncülüğünde, diğer emekçi kitleleri desteğine almış ve faşizmi yıkmıştır. Ve faşizmle birlikte, kapitalizme de son vermiştir.

DEMOKRASİ İÇİN MÜCADELE DEMOKRATİK HAKLAR İÇİN MÜCADELE

Demokrasi, sınıflı toplumlarda ortaya çıkan siyasi bir rejimdir. Burjuva Demokrasisi de, burjuvaların (kapitalistlerin) siyasi iktidarı ellerinde tuttuğu bir rejimdir.

BURJUVA DEMOKRASİSİ İÇİN MÜCADELE

Burjuva demokrasisi, çok partili parlamenter düzendir. Hukuken herkesin seçme ve seçilme hakkı vardır. Ülkenin yönetimi, parlamento da çoğunluk sağlıyan parti veya partiler tarafından yürütülür. Bütün sınıfların ve bu arada işçi sınıfının ekonomik ve siyasi örgütlenmesinin kanunen hak olduğu bir düzendir.

Demokrasi için mücadele iki durumda söz konusu olmuştur.

1 — FEODALİZME KARŞI-BURJUVA DEMOKRASİSİ İÇİN MÜCADELE

Kapitalist üretimin gelişmesi için şart olan «özgür emek» yani işçinin işgücünü serbestçe satması ancak toprak beylerinin egemenliğinin yokedildiği burjuva demokrasisinde mümkündür. Sermayedarlar işte bunun için feodal (toprak) beylerine karşı demokrasi mücadelesi yapmışlardır. Ve bu mücadelede işçileri ve köylüleri kuvvet olarak kullanmışlardır. Ancak çağımızda, burjuva demokrasisi için mücadeleyi, bizzat kapitalistlerin yürütecek güçleri ve niyetleri yoktur. Burjuva demokrasisi için bile mücadelenin öncülüğünü işçi sınıfı yapmıştır ve yapmaktadır. Geçmişte Sovyetler Birliğinde böyle olmuştur. Bugün İran gibi ülkelerde yine böyle olacaktır.

Bu mücadele çok partili parlamenter demokrasi için, cumhuriyet idaresi için yapılan bir mücadeledir.

2 — FAŞİZME KARŞI DEMOKRASİ MÜCADELESİ :

Bir ülkede kapitalistlerin, toprak beylerinin monarşik (krallık, padişahlık gibi) idaresine son verip, çok partili burjuva demokrasisi yani cumhuriyet idaresini kurması ilk zaman kapitalistlerin yararınadır. Ancak kapitalistler, işçi sınıfının güçlenmesi ve kendi iktidarlarını tehlikeye düşürmesi halinde, bizzat kendi demokrasilerine son verirler. Hiç bir özgürlüğün söz konusu olmadığı faşist rejimi kurarlar. İşte böyle bir durumda, işçi sınıfı, «Halk demokrasi»sini kurmak için mücadele eder. Bu mücadelede öncü ve temel güç işçi sınıfıdır. İşçi sınıfı faşizmin baskı ve sömürüsüne maruz kalan diğer tabakaları desteğine kazanmağa çalışır.

İLERİ DEMOKRASİ İÇİN MÜCADELE

Bu mücadele gelişmiş kapitalist ülkelerde yani burjuva parlamenter demokrasisinin var olduğu ülkelerde söz konusudur. Tekellere karşı, tekelci devlet kapitalizmine karşı yapılan bir mücadeledir. Sosyalizme geçiş şartlarının sağlanması, tekellerinin güçlerinin kırılması için yapılan mücadeledir. Mevcut demokrasinin daha ileri götürülmesi için işçi sınıfı partisinin öncülüğünde yürütülen bir mücadeledir. Bu mücadele ile henüz burjuva demokrasinin elde edilmediği şartlarda yürütülen mücadele birbirinden çok farklı iki mücadeledir.

DEMOKRATİK HAKLAR MÜCADELESİ

Çok partili parlamenter burjuva demokrasisinin var olduğu bir ülkede her zaman yapılacak bir mücadeledir. Mevcut demokrasinin sınırlarının genişletilmesi daha fazla hak ve özgürlük kazanmak için yapılan bir mücadeledir. Ve bu mücadelenin öncülüğünü de işçi sınıfı ve onun partisi yapar.

DEMOKRASİ ALANINDA TÜRKİYE'DE YÜRÜTÜLECEK MÜCADELE DEMOKRATİK HAKLAR MÜCADELESİDİR

Bugün Türkiye'de çok partili parlamenter burjuva demokrasisi vardır. Ancak bunun sınırlarının genişletilmesi söz konusudur. Örneğin ceza kanunun 141 ve 142. maddelerinin kaldırılması, işçi sınıfı partisinin kanuni olarak kurulabilmesi için yapılacak mücadele böyle bir mücadeledir. İşçilerin siyasal genel grev hakkını kazanması için yapılacak mücadele böyle bir mücadeledir.

Türkiye, toprak beylerinin egemen olduğu, cumhuriyet idaresinin olmadığı bir ülke değildir. Onun için feodalizme (toprak beylerine) karşı «demokrasi» mücadelesi söz konusu değildir.

Türkiye, çok partili düzene son verilmiş, faşist bir rejim altında değildir. Onun için faşist idareye karşı, demokrasi mücadelesi söz konusu değildir.

Türkiye, mevcut burjuva demokrasinin daha ileri getirilmesini gerektiren, sosyalizme geçiş şartlarının yaratılması için «ileri demokrasi» mücadelesinin verileceği bir ülke değildir. Hiç değilse bugün için bu durumda değildir. Henüz burjuva demokrasinin tamamlanması söz konusudur, ileri götürülmesi değil.

Şu halde Türkiye'de yapılacak mücadele, demokratik hakların genişletilmesi için yapılacak mücadeledir. Bu ise, demokrasi mücadelesi biçiminde ayrı bir mücadele alanı değildir. Sosyalizm için yapılacak mücadeleyle birlikte yürütülecek bir mücadeledir. Asıl mücadele kapitalizme karşı, sosyalizm için yapılacak mücadeledir. Bu mücadele için, demokratik hakların genişletilmesi söz konusudur.

FAŞİZM YIKILMAĞA MAHKÛMDUR.

Faşizm yıkılmağa mahkûm-dur. Çünkü faşizm herşeyden önce kapitalizmin bir siyasi rejimidir. Bu nedenle kapitalizmle birlikte, onun her çeşit siyasi rejimi ile tarih içinde yıkılmağa mahkûmdur. Ancak bu yıkılma kendiliğinden olacak demek değildir. İşçi sınıfının mücadelesiyle olur.

Bununla birlikte, faşizmin yıkılması, her zaman kapitalizmin yıkılmış olmasını getirmez. E... yapılan mücadele kapitalizme karşı ve işçi sınıfının öncü ve temel gücüyle yürütülmezse, faşizm yıkılabilir ama kapitalizm ...labilir. Nitekim ikinci dünya savaşından sonra İtalya ve Almanya'da faşist rejimler yıkıldığı halde, bugün bu ülkeler, henüz kapitalist-emperyalist sistem içindedirler.

FAŞİST REJİMLER NASIL YIKILMIŞTIR :

1 — **DIŞ ZORLAMA İLE :** ...şizm dış politikada emperyalist ve saldırgandır. Tekelci kapitalistlere yeni kârlar sağlayacak ...mürü pazarları bulmak için savaşlar çıkarır. Bu savaşlar en başta sosyalist ülkelere karşı olmuştur. Ve faşizmin bu saldırılarını diğer kapitalist ülkeler el altında desteklemiştir.

Fakat faşist rejimler sadece sosyalist ülkelere saldırmakla yetinmezler. Diğer emperyalist-kapitalist ülkelerin dış pazarlarını da ele geçirmek isterler. Bu yüzden onlara da saldırırlar. Nitekim İkinci dünya savaşında Almanya ve İtalya sadece Sovyetler Birliğine karşı değil, İngiltere, Fransa, Amerika gibi diğer kapitalist-emperyalist ülkelere de saldırmışlardır. İşte bu durumda, yani faşist ülkeler, diğer kapitalist ülkeler için de zararlı olmağa başladığında, bütün ülkeler faşist rejimlere karşı cephe almışlardır. Ve bilindiği gibi başta sosyalist ülkeler olmak üzere, diğer kapitalist ülkelerin de savunma ve mücadeleleri ile faşist İtalyan ve Alman rejimleri yıkılmışlardır. Böylece faşizm, bir dış müdahale ile yani savaş yoluyla yıkılmıştır.

2 — **ÜLKE İÇİNDE YAPILAN MÜCADELE İLE :** Faşist yönetim altındaki ülkelerde faşizme karşı mücadelenin öncü ve temel gücü işçi sınıfıdır. Ancak, faşizmin baskı ve sömürüsüne maruz kalan başka sınıf ve tabakalar da vardır. Bunlar da faşizme karşıdır. Burjuva çok partili parlamenter demokrasinin var olmasında işçi sınıfıyla birlikte, bütün diğer baskı altındaki sınıf ve tabakaların da ortak çıkarları vardır. İşte bunun için, işçi sınıfı, faşizmden zarar görenleri kendi temel programı etrafında birleşmeye çağırır. İşçi sınıfının bu tabakaların desteğini alabilmesi ise en başta kendi bağımsız siyasi partisine sahip olmasıyla mümkündür. Çünkü partisiz kurulan ittifaklar işçi sınıfını burjuvazinin kuyruğuna takmaktan başka bir işe yaramaz.

İşçi sınıfının kendi partisinin öncülüğü ile faşizmin baskı ve sömürüsüne maruz kalan diğer sınıf ve tabakaların meydana getirdiği ortak cephe, faşist yönetimi yıkar.

TÜRKİYEDE FAŞİZME KARŞI MÜCADELE ÇAĞRILARI

Bugün, Türkiye'de, işçi sınıfının kapitalizme karşı mücadelesi, yolundan saptırılmak istenmektedir. Üstelik bu saptırma işi, devrimcilik adına, sosyalistlik adına yapılmaktadır.

TÜRKİYE'DE FAŞİST YÖNETİM YOKTUR

Ne kadar kısıtlı olursa olsun, mevcut siyasi rejimin adı faşizm değil, burjuva demokrasisidir. Elbette ki bu demokrasinin sınırlarını genişletmek için mücadele edilmelidir. Ancak bunun adı «faşizme karşı demokrasi mücadelesi» değildir. Sosyalizm için, demokratik hakların genişletilmesi mücadelesidir.

«Faşizm tehlike»sinden söz ediliyorsa, o tehlike her zaman vardır. KAPİTALİZM VAR OLDUKÇA FAŞİZM TEHLİKESİ OLACAKTIR. Önemli olan bu tehlikenin nereden ve nasıl geleceğini doğru tayin edebilmektir.

TÜRKİYE'DE BİR TAKIM KİŞİ VE KURULUŞLARIN FAŞİZME KARŞI DEMOKRASİ MÜCADELESİ ÇIĞLIKLARI ATMASI ÖZÜNDE SOSYALİZME KARŞI BİR MÜCADELEDİR

Çünkü onlar, «faşizme karşı mücadeleden» söz ederken, esas olarak hep faşist kurumları savunmaktadırlar. Örneğin halk sektörü, köy-kentler, planlama teşkilâtı, köy enstitüleri, OYAK-MEYAK-İYAK gibi kuruluşlar, aslında faşist ekonominin kurumlarıdır. Bu kuruluşlara ve bu kuruluşların savunuculuğun yapan siyasi partilere sahip çıkarak faşizme karşı mücadele verilmez. Bu kuruluşlara sahip çıkılarak yapılacak mücadele, bunu yapanların niyetleri ne olursa olsun, aslında faşizme karşı değil, sosyalizme karşı yapılmış olur.

BUGÜN TÜRKİYE'DE SOSYALİST MÜCADELEYİ HEDEFLERİNDEN SAPTIRMANIN EN İYİ YOLU - FAŞİZME KARŞI MÜCADELE AÇMAKTIR

Gerçekten de yapılan budur. Bir an için Türkiye'deki siyasi rejimin faşizm olduğunu veya çok yakın bir tehlike halinde olduğunu kabul edelim. Bu durumda, «faşizme karşı demokrasi mücadelesi» lafının arkasına sığınarak bir burjuva partisinin desteklenmesi, faşizme karşı mücadele etmek değildir. Bu davranış, işçi sınıfını, kapitalistlerin, burjuvazinin peşine takmaktır. Kapitalizme karşı mücadeleden kaçmaktır. En azından bu mücadeleyi yolundan saptırmaktır.

Çünkü esas olarak, faşizme karşı mücadele, işçi sınıfının bir meselesidir. İşçi sınıfı böyle bir mücadelenin öncü ve temel gücüdür. İşçi sınıfının böyle bir mücadeleye öncülük edebilmesi için kendi bağımsız partisine ihtiyacı vardır. İşçi sınıfının bilimini işçi sınıfı hareketiyle kaynaştırmış ve işçi sınıfı içinde teşkilatlanmış bir işçi sınıfı partisinin oluşturulması ve kurulması söz konusudur. Ancak bu durumda, «faşizme karşı mücadele etmekten», «cephe kurmaktan» söz edilebilir. BİR BURJUVA PARTİSİ DESTEKLENEREK FAŞİZNE KARŞI MÜCADELE VERİLEMEZ.

İşçi sınıfının faşizme karşı veya faşizm tehlikesine karşı vereceği mücadele, onun bağımsız siyasi partisi öncülüğünde yapılır. Bu mücadele siyasi bir mücadeledir ve siyasi bir parti ile yürütülür.

Ancak son günlerde mesele tamamen rayından çıkartılmıştır. Ve işçi sınıfı adına var olan partiler bu saptırmaya karşı sessiz kalmaktadırlar. Bazı sendika liderleri, sendikaların öncülüğünde «faşizme karşı mücadele» başlatmakta ve burjuva partilerini ittifaka çağırmaktadırlar. Burjuva demokrasirin himayesi altında, bu demokrasinin olmadığından bahilse, faşizme karşı mücadele etmek gülünç bir davranıştır. Ve bunun tek amacı, siyasi iktidarın, bir burjuva partisinden alınıp, diğer bir burjuva partisine geçmesine yardımcı olmaktır. Gerçekten DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler, Maden-İş sendikasının İzmit kongresinde yaptığı konuşmada, sendika öncülüğünde, faşizme karşı mücadele başlatmak gibi acaip işler yapmak yanında:

> **«Geçmişte ve halen faşizme karşı en büyük mücadeleyi veren siyasi örgüt CHP ve onun genel başkanının en büyük desteği biz olacağız» diyerek asıl amacının ne olduğunu açıklamıştır.**

Bu şekilde «faşizme karşı mücadele» oyunlarına son verilmelidir. Bu şekilde işçi sınıfının, kapitalizme karşı vereceği mücadelenin kösteklenmesine seyirci kalınmamalıdır. Sendikalardaki sosyalist bilince varmış işçiler, liderlerinin böyle oyunlarına engel olmalıdır. İşçi sınıfı adına var olan partiler bu maskaralığı teşhir etmelidirler.

Aksi takdirde, tarih, bugün bu oyunlara başvuranları ve bunlara seyirci kalanları, yarın, işçi sınıfının karşısına birer hain olarak dikecektir.

İŞÇİ DAVASI

İKİ İŞÇİ MEKTUBU

BÜTÜN EMEKÇİ KARDEŞLERİME

Tüm emekçiler için ışık tutan İşçi Davası gazetesine vermiş olduğum bu ilk yazımdır. Sizlere bu gazete sütunlarında seslenme olanağını bana sağlayan gazeteye teşekkürlerimi bildirir, tüm emekçi sınıfını kollayan ve aydın ilerici, devrimci arkadaşlara işlerinde başarılar dilerim.

Daima ezilmeye maruz kalan Anadolu'nun bir evladıyım. Tüm Anadolu, ezilmeye, sömürülmeye ve kör kalmaya mahkum edilmiştir.

Anlaşılır bir şeydir ki bu durumda iki sınıf arasıda sonu gelmez bir çatışma sürüp gider. Kapitalist sınıf, işçi sınıfını sömürme yolunda serve te gömülmüş, güçlenmiş ve saygıdeğer bir durumda iken işçi sınıfı, güvensizlik, sefalet ve katlanılmaz hayat şartları içinde kıvranır.

Kapitalist sistem adaletsizliktir. Kapitalizm, adaletsiz olmak zorundadır. Çünkü temel taşı eşitsizliktir.

Hayatın bütün güzel şeyleri sonu gelmez bir ırmak halinde zengin, mutlu ve küçük bir sınıfın havuzuna akar. Fakir, umutsuz ve büyük sınıfın ise kaderi, korkunç güvensizlik, alçaltıcı sefalet ve fırsat eşitsizliğidir. Üretim araçlarında özel mülkiyetin bir sonucu budur ve kapitalist sistemin temeli de budur. Bir diğer önemli sonuç, üretim araçlarına [illegible] sahip olanlarla hiçbir şeyi olmayanlar arasındaki kişisel özgürlük eşitsizliğidir. İşçi kuramsal olarak istediğini yapabilen, özgür bir kişidir. Oysa aslında işçinin özgürlüğü iyice sınırlıdır. O ancak, işverenin ileri sürdüğü ezici şartları kabul etmek yada, açlığı seçmek konusunda özgürdür. Kapitalizmin propagandacıları, sosyalizmin özgürlüğün sonu demek olduğuna inanmamızı isterler. Gerçek bunun tam tersidir. Sosyalizm, özgürlüğün başlangıcıdır.

Sosyalizm, insanlığı en çok acı içinde kıvrandıran kötülüklerden kurtaracak, ücretli kölelik, sefalet, toplumsal eşitsizlik, güvensizlik, ırk ayrımı, ve savaş belaları sosyalizm'le son bulacaktır.

Sosyalizm, uluslararası bir harekettir. Dünyanın her ülkesinde programı vahşi rekabet sistemini kaldırmak, işbirliğine dayanan uygar uluslar topluluğunu yaratmaktır. Sosyalizm, her insanın refahının, bütün insanların refahı ile beraber gerçekleştirileceği insanların kardeşliğine dayanan toplumu kurmayı amaçlar.

Sosyalizm gerçekleşmeyecek bir düş değildir. Toplumsal evrim sürecinin bir ileri aşamasıdır ve bu aşamaya sıçramanın zamanı gelmiştir.

Tüm emekçi kardeşlerimin işlerinde başarılar diler, aydınlığa ilerleme amacıyla mutlu yaşamlar temenni ederim.

Karadeniz Ereğli'den bir işçi

SAYIN EMEKÇİ ARKADAŞLAR

Şu bozuk düzen ve yapılması güç olan ortamda sizlere biraz da gazeteler hakkında tartışmamızı ve görüşlerimizi hep beraber sunalım.

Kapitalist bir düzende, bize imkânlar sağlayan, bizlere birşeyler verebilecek gazete hangileridir acaba. Sizlere soruyorum, hanginiz düşündünüz bu konuyu. Bizlere aydınlık veren, ışık tutan gazeteler hangileridir. Hürriyet'mi? Hayır olmaz ve olamaz da. Bu gazete kapitalist düzeni savunan bir gazetedir. Ve bu gazete bizim açımıza göre çok aykırı olan bir gazetedir. Nedeni de şudur; hergün okuma olanağım vardır bu gazeteyi. Çünkü çalıştığım yere günlük olarak gelmektedir. Bu nedenle okuma olanağını sağlıyorum ve sizlere okunmayacağını söylüyorum. Bundan bir süre evvel gazetenin birinci sayfasında şu yazı vardı; «Muazzez Abacı kocasıyla barıştı». İkinci sayfasında ve alt köşesinde birkaç satırdan ibaret şu yazı gözüme çarptı. Yer kaymasından, 75 yüz arasında nüfuslu Diyarbakır'a bağlı bir köyden halâ haber alınamamıştır. Yüzlerce kişinin hayatıyla ilgili haberden küçücük bahseden, ama bir artistin haberini büyük büyük veren gazeteyi siz olsanız okur musunuz. Tabii ki benim görüşüm olarak okunacak gazete değildir. Günaydın'mı, Saklanbaç'mı yoksa Gün'mü, acaba hangisi okunacak ve biz işçilere bir yarar sağlayacak bir gazetedir. Hepsinin baş sayfalarında Burjuva Toplumunun yaşayışındaki olaylar, haberler olmaktadır.

Köylü vatandaşların ve emekçilerin sorunları, haberleri ikinci veya üçüncü sayfalarda alt köşelere kıstırılmış olarak yazılmaktadır. İşte bu gazeteler bizlere olanak sağlamak yerine, bizleri aydınlıktan karanlığa sürükleyen bu gazetelerdir.

Buna göre, okumamız lâzım olan gazeteleri, dergileri ve kitapları daha iyisini ve daha bilinç verenlerini bulmamız lâzımdır.

Sizlere şunu veya bunu okuyun demiyorum. Görüşlerinizi ve gazeteler hakkındaki düşüncelerinizi birazcık kurcalamak istedim o kadar.

Tüm emekçilere selâmlar sunar, işlerinde başarılar dilerim. Hacı GÖZÜKARA

GAZETENE ABONE OL

İŞÇİ DAVASI / Zonguldak işçilerinin haftalık ekonomi ve politika gazetesi / Sahibi: Yıldırım Eryılmaz / Sorumlu Müdür: Kemal Kuşhan / Yönetim Yeri: Nizam Cad. Birlik İş Hanı Kat: 3, No: 311 ZONGULDAK / Yazışma adresi: P.K. 68 — Zonguldak. Tel: 3886 / İstanbul Bürosu: Alemdar Mah. Çatalçeşme Sok. Atalay İş hanı, No: 27 - Cağaloğlu / Abone: Altı aylık 25 lira, yıllık 50 liradır. / Dizgi - Tertip: Başaran Matb. / Baskı: Diner Matb.

Yargıtay, Referandum'un "yasa dışı" olduğuna karar verdi

Geçtiğimiz hafta içinde Yargıtay 9. Hukuk Dairesi, işçileri ve sendikaları yakından ilgilendiren bir karar verdi. Bu karar, sendikaların toplu sözleşme yapma yetkisinin işçilerin oylarıyla tesbiti demek olan «Referandum»u yasa dışı ilân etti.

YARGITAY KARARI NE DİYOR?

1) Sendikalar Kanunu, Grev ve Lokavt Kanunu, bir işyerinde hangi sendikanın yetkili olacağı konusunu düzenlemiştir.
Bu düzenlemeye göre sendikaların yetkili olmasına veya olmamasına karar verecek organlar, Bölge Çalışma Müdürlükleridir.

2) Yasalarda, yetkinin referandum yolu ile tesbit edileceği yolunda her hangi bir hüküm bulunmamaktadır.

3) Referandum yoluyla yetkili sendikanın tesbiti, ancak sendikaların kendi aralarında anlaşmalarıyla mümkündür.

4) Mahkemeler, yasalarda yer almayan bir usulle yetki tayin edemezler. İşçilerin oyları ile yetki tesbit etmek bu bakımdan yasa dışı bir uygulamadır.

Gerçekten, Sendikalar Kanunu ile Grev ve Lokavt Kanunu, bir işyerinde toplu iş sözleşmesi yapmaya yetkili sendikayı, Bölge Çalışma Müdürlüğü'nün tesbit edebileceği hükmünü getirmiştir.

Yasa hükümlerine göre, bir işyerinde toplu iş sözleşmesi yapmak isteyen sendikalar, üye kayıt fişlerini Bölge Çalışma Müdürlüğü'ne verecekler, Bölge Çalışma Müdürlüğü de sendikalar tarafından verilen üye kayıt fişlerine bakarak çoğunluğa sahip sendikayı yetkili sayacaktır.

REFERANDUM NASIL DOĞDU?

Bölge Çalışma Müdürlüklerine başvuran sendikalar, yetki almak için olduğundan fazla üye kayıt fişleri vermeye başladılar. Pek tabii ki, sahte fişlerdi bunlar. Ve işçiler, haberleri olmadan sendikaya üye olmuş oluyorlardı.

Bu durumda Bölge Çalışma Müdürlükleri, sendikaların verdiği üye kayıt fişlerine göre yetkiyi veremeyecek hale geliyordu. Çoğu zaman Bölge Çalışma Müdürlüklerine verilen üye fişleri o iş yerinde çalışan tüm işçilerin sayısından kat kat fazla oluyordu.

YARGITAYIN KARAR ALDIĞI YETKİ UYUŞMAZLIĞI

Meselâ Yargıtay'ın referandum kararını geçersiz bulduğu Tuzla Presiz Metal Fabrikasında Maden-İş'in (DİSK), Tek Met-İş'in (Bağımsız) ve Metal-İş'in (Bağımsız) sendikaları, işyerinde çalışan 403 işçiden kendilerine üye olanları gösteren üye kayıt fişlerini Bölge Çalışma Müdürlüğü'ne sunmuşlardır.

Bu fişlere göre Presiz Fabrikasındaki 403 işçiden 287'si Maden-İş Sendikası'na, 401'i Tek Met-İş Sendikası'na, 184'ü de Metal-İş Sendikası'na üyedirler. Görüldüğü gibi, üye kayıt fişlerine bakılacak olursa, işyerinde çalışan işçi sayısının 872 olması gerekir. Oysa işyerinde toplam 403 işçi çalışmaktadır. Ve üye kayıt fişlerine göre çıkan sayı, işyerinin tüm işçi sayısının iki katından fazladır.

Yargıtay'ın geçersiz bulduğu referandumla alınan sonuçlar ise şöyledir: Bu iş yerinde Maden-İş Sendikası 291, Tek Met-İş Sendikası 54, Metal-İş Sendikası ise 2 oy almışlardır.

Sahte üye fişlerine dayanarak verilen kararlarla, işçilerin üyesi olmadıkları sendikalar yetkili oluyor, bu da işçileri direnişlere itiyordu. Gamak'ta, Epengle'de, Beko Teknik'te olduğu gibi.

Sahte kayıt fişleri düzenleyen sendikalar hakkında yapılan şikâyetlerle açılan ceza davaları da kısa sürede çözümlenemiyor toplu görüşmelere bir türlü başlanamıyordu. Son bir yıl için de 985 toplu görüşme çağrısından 569'u bu şekilde yetki uyuşmazlıklarına yol açmıştır.

Bu durum karşısında Bölge Çalışma Müdürlükleri, içinden çıkamadıkları bu meseleyi mahkemelere aktararak, yetkinin, işçilerin oylarına başvurarak çözümünü istediler.

İşte mahkemeler, işyerinde toplu görüşmelere bir an önce başlamasını sağlamak, gerçekten yetkili olan sendikayı saptamak için referandum kararları vermeye başladılar. Toplu iş sözleşmesi yapma yetkisinin, kamu düzenini yakından ilgilendirdiğini belirttiler. Bu, aynı zamanda, hukukun, çalışma hayatına ayak uydurması anlamına geliyordu.

BUNDAN SONRA NE OLACAK?

Son beş ay içinde İş Mahkemeleri, 49 referandum kararı vermişlerdir.

İşte Yargıtay'ın bu kararı ile bir süreden beri devam eden bu uygulama sona erecektir. Bu karar ne getirecektir?

— Bu karar, yıllardır sürüp giden sendikalar arası rekabeti arttıracak, sendikal çekişmeleri hızlandıracaktır.

— İşçiler, gerçekte üye olmadıkları sendikalara ve bu sendikaların yaptıkları toplu sözleşmelere bağlanacaklardır.

— Yetki uyuşmazlıkları aylarca sürecek, sahte üye kayıt fişleriyle sendikalar yetkili sayılacaktır.

— Üyesi olmadıkları sendikaların kendi adlarına toplu sözleşme yapmasını istemeyen işçiler, işgal, oturma gibi direnişlere itileceklerdir.

— Sendikal sebepten işten atılmalar artacaktır.

İşte bütün bu sebepler yüzünden;

İŞÇİLER VE SENDİKALAR :

— Sahte fiş düzenlemek gibi yollarla yetki alma imkânını ortadan kaldıran;

— İşçileri, üye oldukları sendikalar «Katolik nikâhı» ile bağlamayan;

— İşçilerin serbest oylarıyla yetkili sendikanın saptanmasını sağlayan;

— Ve gerçekte yetkili olan sendikaların, işçiler adına toplu iş sözleşmesi yapma imkânı yaratan REFERANDUM'A, GİZLİ OY - AÇIK SAYIM İLKESİYLE BİRLİKTE SAHİP ÇIKMALI, BUNUN İÇİN MÜCADELE ETMELİDİR!

B. Almanya'da bunalım artıyor

BUNALIMDAN EN FAZLA YABANCI İŞÇİLER ZARAR GÖRÜYOR

Resimde : AUDİ/NSU'nun Neckarsulmve Heilbran işyerlerinde çalışan işçiler işgüvenliğinin sağlanması için yaptıkları protesto yürüyüşünde.

Batı Almanya'da bunalım her geçen gün artmaktadır. Bu bunalımdan en fazla da yabancı işçiler zarar görmektedirler. Bundan bir süre önce yabancı işçilerin çocuk parası kesilmişti. Daha sonra ise yabancı işçilere taşınma yasağı konmuştu. Bunların üzerine Batı Almanya'daki işçiler çeşitli gösteriler düzenlemişlerdi. (Bu konu ile ilgili haber gazetemizin yirmi dördüncü sayısında yayınlanmıştı.) En son olarak ta Türk işçilerinin çok yoğun olduğu Audi/NSU fabrikası yirmi bin işçisinin işine son verdi. Kapitalist dünyada süren bunalımdan en fazla otomobil sanayisi etkilenmektedir. Nitekim Batı Almanya'da da bunalımdan en çok otomobil sanayisi etkilenmiştir. Bunun üzerine fabrikalar işçilerin işlerine son verme yolunu tuttular.

Özellikle yabancı işçilerin işten atılması çeşitli tepiklere yol açmıştır. Nitekim iş güvenliğinin sağlanması için yabancı ve yerli işçiler Batı Almanya'nın çeşitli şehirlerinde gösteriler düzenlemişlerdir. AUDİ/NSU fabrikasındaki işçi çıkartmasından en fazla da Türk işçileri etkilenmiştir.